

DOMOLJUB

Š I E V. 33.

V LJUBLJANI, DNE 18. AVGUSTA 1932

L E I O 45

Cena 18 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljub«, naročnina, reklamacije in inserati Upravištvu »Domoljub« v Ljubljani.

Telefon uredništva: 2549.

Telefon uprave: 2902.

„Liubliana v jeseni“

Letošnja velesajmska prireditev »Liubliana v jeseni«, na katero se z vso vestnostjo in ljubeznijo pripravljajo, nam bo podala nov dokaz marljivosti in kulture našega naroda. Ta prireditev bo niz razstav kulturnega in gospodarskega značaja.

Kmetijska razstava bo obsegala strokovno-poučni kmetijski oddelek, sirarsko in mlekarsko razstavo, razstavo jajc, čebelarstvo razstavo in sejem za med, zelenjadno razstavo, vinsko razstavo in sejem. Priključena ji bo razstava goveje živine montafonske pasme, ki jo priredi 3. in 4. septembra živinorejska združba »Jugomontafon« in pa razstava perutnine in kuncev, ribic in ptic, ki jo priredi društvo rejcev malih živali »Živalica« in se vrši ves čas trajanja velesajma. Pripravlja se tudi velika razstava plemenskih konj. Seveda na kmetijski razstavi ne bo manjkalo poljedelskih strojev in orodja.

Razstavo čistokrvnih psov vseh pasem priredi dne 8. septembra Jugoslovanska kinološka zveza. Razstavljenih bo nad 300 teh najzvestejših spremljevalcev človeka.

Alpinska razstava bo zelo zanimiva in slikovita. V dioramah, modelih in slikah bodo prikazane naše ponosne planine v letnem in zimskem času, njih rastlinstvo, živalstvo in kamenje, kočje in zatočišča, oprema alpincev in gorskih lovcev, smuški sport, plezalne ture itd. Sodelujejo vsa naša sportna in planinska društva in klubi ter naša univerza po svojem botaničnem, geološkem in meteorološkem inštitutu.

Alpinski razstavi bo priključena tujsko-prometna razstava, ki jo organizira tujsko-prometni svet banske uprave. Ze lanskoletna taka razstava na velesajmu je zadivila vse

obiskovalce, letos pa bo prikazan še nov material.

»Razstavo slovenske knjige« priredi letos prvič slovenska založništva in knjigarne. Obiskovalcu se bo nudil lep pregled plodnosnega dela zadnjih deset let na književnem polju.

Umetnostne razstave na velesajmu so že dobro poznane. Letos bo prirejena razstava upodabljajoče umetnosti »Žena v slovenski umetnosti«, na kateri sodelujejo skoro vsi pomembni slovenski slikarji in kiparji.

Foto-klub v Ljubljani priredi jugoslovansko amatersko razstavo umetniških fotografij s sodelovanjem najboljših foto-amaterjev in vse države.

Naše vrle gospodinje prirede veliko razstavo »Domače ognjišče«, ki bo pokazala pregled gospodinskih sol, skavtske organizacije, telesno nego gospodinje, počitniške domove, prehrano, preproste in moderne plinske in električne kuhinje, tehnične pripomočke in potrebnosti v kuhinji, pripravljanje kuhane in surove hrane pred očmi obiskovalcev, konzerviranje in vkletenje sadja in sočivja, higijeno v kuhinji itd. Tako bo ta razstava najnazornejša učiteljica našim gospodinjam in njihovim pomočnicam.

Industrijski in obrtni oddelek jesenskega velesajma bo obsegal pohištvo in stanovanjsko opremo, živila, radio in nešteto izdelkov za dnevno uporabo in pa sezonskih predmetov. Lepo obrtno razstavo priredi tudi naša zbornica in pa v lastnem oddelku tudi oddelek za pospeševanje obrti naše banovine.

Kot posebni prireditvi za časa jesenskega velesajma omenjamo revijo narodnih noš, ki bo 4. septembra in pa tekmovanje slovenskih harmonikarjev 11. septembra na velesajmu.

Poštenost in zanesljivost

Nekateri naši domovi se ponašajo, da gospodari na njih en sam rod že skozi dolgo dobo, tristo do štiristo let in morebiti še več. Gospodarstvo prehaja iz rok od očeta na sina.

Pa je tudi druga vrsta domov, ki naprej in naprej menja svoje gospodarje. Morebiti v dobrih sto letih, pa so že trije gospodarji tam poskušali svojo srečo. Če bi stene naših domov znale govoriti, bi nam zgodovino teh sprememb lahko povedale, tako jo pa samo ugibljemo.

Nekateri teh domov je nesla po vodi zapravljenost in potrata, nekateri večne pravde in brezkončni prepiri, nekateri je poglajala v tuje ruke nemarnost in lenoba, pa tudi nepoštenost lastnikov je imela nemalokrat zraven svojo besedo.

Poštenost! Še je marsikje na svetu. Še boš dobil domove, kjer ljudje toliko zaupajo svojemu bližnjemu, da niti ponoči ne zaklepajo svojih domov. Še boš dobil človeka, na čegar besedo se lahko zanesesh. Tako drži,

kakor bi bila z železjem pribita. Pred kratkim smo brali, da se je zagrnil grob nad možem-delavcem, čegar poštenje je govrnik ob njegovem grobu označil z besedami: »Tako si delal pri našem podjetju, kakor bi bilo tvoje«. In drug govrnik je pripomnil, — ne ustrašite se tega! — da je bil ta pokojnik — mož vere in vesti.

O, takih poštenjakov, da si se lahko nanje zanesel v vsakem oziru, je bilo nekdaj še več. Kar si mu izročil v delo, ti je vse pošteno naredil. Svoje blago si lahko pustil, kjer si hotel, pa se ga nihče ni dotaknil. Kar ni tvoje, to je kača, se je glasila beseda tistih dni. Kar si pri takem poštenjaku kupil, je bilo zanesljivo dobro; slabega blaga sploh ni dal iz rok. Rajši je sam škodo trpel, kakor bi bil tudi svojega najhujšega sovražnika ocalnil. Poštenost je kot zlata vaga, se je glasila ljudska sodba za takega človeka. Na njegovo besedo in na njegov svet si se lahko vsak čas zanesel.

Škoda, da rod poštenjakov izumira!

Mnogo ga je zamorila zadnja svetovna vojna. Nič čudnega! Uničevati tujo lastnino in zato še pohvaljen biti, to je mnogim zmešalo pojme o poštenosti.

Mnogo poštenosti je ubila protiverska gonja gotovega časopisja. Nič ne pomaga tisti zagovor: »Nismo bili proti veri, samo proti gotovim(!) izrodkom(!) verskega življenja smo bili, zoper te smo se borili,« in podobne besede s katerimi se hočejo te baže ljudi lepe in dobre in svete in pravične delati. Če bi bili tudi merili na te izrodke, — kdo ve, kaj so ti ljudje smatrali za izrodke! — merili so napačno, udarjali so po veri in to je nerodnost, ki je dolga desetletja ne bodo popravila. Podirati je lahko, zidati pa težko. O tem bi lahko povedali bolj razumni in pametni ljudje kakor so pa bili in so še pisarji takega časopisja. Zlasti še, če se piše v tako nizkotnem in sirovem tonu, kakor se je to pisalo pri nas. Če bi bili naši ljudje sami angeli, bi bilo morebiti še šlo. Pa samo morebiti...

Spet druge je na pot nepoštenosti zapeljal pohlep po premoženju. Zato so šli in so slabo blago prodajali za dobro, ponarejeno za pravo, malovrednemu blagu so dvigali ceno in še sto in sto potov je, po katerih se hoteli hitro obogatiti. Pa ni šlo! Nekatera trgovina je šla po tej poti v ruševine, obrtniki so zajadrali v te kaluže, pa jih je prehitela in obsodila zdrava ljudska sodba, ki se tudi ne da dolgo za nos voditi in tako so ti ljudje sami sebe uničili, mesto da bi se dvignili. O nekaterih takih hišah bi lahko zgodovina zapisala: »Do-

gleškem, povedal tudi sledeče: Dvajset let je živel kralj Manuel med nami. Znano je, s kakšno vnetostjo se je udeleževal javnih verskih manifestacij. Manj pa ve svet, kako je kralj Manuel tudi v zasebnem življenju točno izpolnjeval verske dolžnosti, sprejemal sv. zakramente in obhajal redne molitve pred Najsvetejšim. Apostolski stolici je bil kralj Manuel otroško vdan. Mnogo sem govoril z njim — je dejal angleški kardinal — zato lahko izjavim, da je kralj Manuel srčno ljubil svojo domovino in da mu je bil procvit katolištva v Portugalski bolj pri srcu, kakor usodno vprašanje dinastije.

Amerika

s S slepoto udarjeni. Vzlic lepim razpravam v Zenevi in razorožitveni konferenci, ni miru. Ravno nasprotno: Se niso vsi mrtvi okrog kitajskega Sanghaja pokopani, še ni miru v Mandžuriji, pa že poročajo o novi vojni v Južni Ameriki med državama Paragvajem in Bolivijo. In vzrok? Pišejo da se Bolivija bori za dohod od morju in sicer za posredni dohod po globoki reki Paragvaj. Toda ali bi se ne dala taka zadeva urediti v obojestransko zadovoljstvo brez prelivanja krvi? Kakor je to resnično, je pa tudi povsem gotovo, da ima nekdo od vojne in prelivanja krvi korist. Tisti nekdo seveda ni svetovna revščina. Nahujskani od plačanih agitatorjev v Paragvaju ljudje kar nore za vojno, ki je proglašajo za sveto. Celo starčki se prostovoljno javljajo na fronto V Concepcijanu so že uredili ženski bataljon, ki je dobil orožje in odšel na bojišče. Zdaj pripravljajo za boj že kar ženski regiment. V Boliviji so poklicali pod orožje vse moške od 22. do 28. leta.

Drobne novice

Kot učenka je stopila v slaščičarno hčerka madžarskega finančnega ministra Blanka Koryanova. Čez sedem let vse prav pride.

Cepilo proti zastupitvi z gobami je iznašel francoski zdravnik Limousin.

524 novih šol je bilo sezidanih na Slovaškem od prevrata.

Politični napadi se množe v Nemčiji tudi po volitvah.

11.000 vagonov cenijo letošnji izvozni prevezi jabolk iz avstrijske Štajerske in Koroške.

300 glav živine in 9 ljudi je ubila toča te dni v Bolgariji.

30.000 brezposelnih ljudi z visoko šolo je sedaj v Nemčiji.

Kandidat stranke brezposelnih za predsedniške volitve v Ameriki je katoliški duhovnik James Cox.

100 hiš je porušil potres v okolici turške Smirne.

Zemljiški davek hoče znižati romunski parlament.

Mnogo italijanskih diplomatov bo nameščenih, premeščenih in vpokojenih; Mussolini ni zadovoljen z njimi.

15 generalov, 11 polkovnikov in majorjev in 22 poročnikov in kapetanov je vsled zadnjega punta v španskih ječah. So hoteli narediti revolucijo in poklicati kralja nazaj.

Velike poplave divjajo v Mandžuriji. 50.000 ljudi brez strehe.

Splošno stavko so proglasili rudarji v Belgiji.

56 milijonov kg kave so sežgali v zadnjih šestih tednih v Braziliji, da bi preprečili padec cen.

100.000 smrtnih neareč je bilo preteklo leto v Ameriki.

Radio

Vsak delavnik: 12.15 Plošče, 12.45 Dnevne vesti, 13. Čas, plošče, borza, 18. Salonski kvintet, 22. Čas, poročila. — Četrtek, 18. avg.: 19. Slike iz narave, 19.30 Akademski poklici, 20. Plošče, 20.30 Prenos iz Rogaške Slatine (zdravilišče), 21.30 Slovenski vokalni kvintet. — Petek, 19. avg.: 19. Po poljski zemlji, 19.30 Gospodinjaka ura, 20. Plošče, 20.30 Prenos iz Beograda. — Sobota, 20. avg.: 19. Gimnastične vaje, 19.30 Premog, 20. Samospevi gđ. Vedralove, 20.45 Prenos plesne glasbe iz hotela Toplice na Bledu, 22.15 Salonski kvintet. — Nedelja, 21. avg.: 9.30 Prenos cerkvene glasbe, 10. Verske misli, 10.30 Šah, 11. Salonski kvintet, 12. Čas, poročila, plošče, 15.15 Vojni motivi v narodni pesmi — igra, 16.45 Salonski kvintet, 20. Vijolinski koncert prof. K. Rupla, 20.45 Pevski kvintet, 21.15 Salonski kvintet, 22. Čas, poročila, salonski kvintet. — Ponedeljek, 22. avg.: 19. Izprehod po moli. livarnah, 19.30 Kulturni izvor gospodarstva, 20. Koncert R. Zike (violina) in prof. J. Ravnika (klavir), 20.45 Prenos plesne glasbe iz Park-hotela na Bledu, 22.15 Salonski kvintet. — Torek, 23. avg.: 18. Otroški kotiček, 18.30 Salonski kvintet, 19.30 Po poljski zemlji, 20. Esperantsko predavanje, 20.30 Prenos iz Zagreba. — Sreda, 24. avg.: 19. Nasveti za domači vrt, 19.30 Literarna ura, 20. Samospevi gđ. Perdanove, 20.45 Prenos plesne glasbe iz hotela Toplice na Bledu, 22.15 Salonski kvintet.

Spomenik pred trdnjavo Verdun padlim francoskim vojakom.

Mlatiči. Ponekod se je pikapokanje cepcev že umaknilo brnenju motorjev in mlatilnic, a ne še povsod. Na sliki vidimo mlatiče iz Orahovca pri Kostanjevici. Seveda imajo pri sebi tudi pušeljce, znamenje, da so mlatiči pri hiši in pa liter žvička, ki je izborna zdravilo za suha in prašna grla pridnih mlatičev.

To velja seveda tudi pri pranju. Zato vzemite vedno le Persil brez vsakih primesi, kajti Persil vsebuje mnogo najboljšega mila.

Ne pozabite, da se raztopi Persil v mrzli vodi!

Persil za vsako perilo.

V vsako hišo Domoliuba!

KAJ JE NOVEGA

Zahvala

Podpisani Alojzij Barl, posestnik v Selnici ob Dravi št. 62, naročnik »Domoljubac«, se zahvaljujem Domoljubovi upravi za poslano podporo 1000 Din, ker mi je dne 7. julija pogorela hiša. Svetujem vsem, da v vsako hišo naročite »Domoljubac«, kajti če človeka zadene nesreča požara, je prva pomoč edino le »Domoljubac«.

Selnica ob Dravi, 11. avg. 1932.

Alojzij Barl, s. r.

Osebnosti

d 35 letnice mašništva so praznovali dne 2. avgusta v Preski tile gospodje: Golf Anton, župnik v Srednji vasi v Bohinju, Hybašek Vojteh, profesor glasbe v škofovih zavodih, Mlakar Janko, profesor v pokovu, Oblak Valentin, župnik v Preski, Ramovš Jakob, župnik v Vel. Laškem, Širaj Andrej, župnik na Savi, Zaubi Ivan, župnik v Ambrusu; odsoten je bil le Eppich Josip, župnik v Stari cerkvi na Kočevskem.

d 80 let je dopolnila Marija Strušek roj. Kodetiš iz Seviča v slovensko-konjiškem okraju. Z 48. letom je postala vdova in je še 22 let po mozevi smrti opravljala posestvo skupno z otroci. Bog jo živi do skrajnih mej človeškega življenja!

d Še nekaj sprememb. Gimnazijo v Murski Soboti zapušča njen dosednji ravnatelj gospod Lovčič Vagaja. Gimnazijo je vodil od leta 1924. Nameščen je na gimnazijo v Novo mesto. — Gimnazijo zapuščajo, ker so izgubili službo, še sledeči gg.: Zobeč in Kočan ter gđ. Vogelnikova. Vsi trije so bili zelo priljubljeni, ker so poleg vestnosti v službi, vršili tudi svoje verske dolžnosti.

d Zdravnik dr. Lebinger, ki je služboval nad leto dni kot sekundarij v ženski bolnišnici, v Novem mestu, se je po odpustu iz banovinske službe preselil v Litijo, kjer je pričel izvrševati zasebno zdravniško službo.

d Premestitve. Prosvetni minister je po službeni potrebi prestavil profesorja klasične gimnazije v Ljubljani dr. Antona Sovreta na realno gimnazijo v Pančevu; prof. dr. Vinka Šarabona pa na realno gimnazijo v Nišu. — S prve realne gimnazije v Ljubljani pa je prestavljen prof. dr. Stanko Leben na realno gimnazijo v Cupriji.

d Nad 28 let je že pri I. delavskem konsumnem društvu v Ljubljani uslužbenec g. Tone Jalovec. Te dni je praznoval šestdesetletnico rojstva. Bog ga živi še mnogo let!

d Za notarja v Kranjski gori je imenovan g. Karel Gajšek.

d Novi ravnatelji: za ravnatelja na I. drž. real. gimnaziji v Ljubljani je imenovan gosp. Breznik, profesor istega zavoda, na II. drž.

real. gimnazijo v Ljubljani g. Rado Pavlič, profesor istega zavoda, na drž. real. gimnaziji v Kranju g. Nande Marolt, prof. žen. učiteljskega v Ljubljani, na učiteljske v Ljubljani g. dr. Simon Dolar, profesor na gimnaziji v Kranju.

d Za ravnatelja državne realke je imenovan g. profesor Franc Mravljak.

d 40 let se že glasbeno udeležuje skladatelj g. Peter Jereb. Vso to dobo vodi tudi cerkveno petje v litijski cerkvi. Na mnoga leta!

d Premeščen je g. dr. Julij Murgel, primarij in banovinski zdravnik v Krškem, za banovinskega zdravnika v Cankovem v Prekmurju.

d 70 let je dopolnil g. Alojzij Premk, bivši železničar-vratar na litijski postaji. Jubilant je že 50 let naročnik »Slovenec« in od početka tudi naročnik »Domoljubac«. Bog ohrani zavednega katoliškega moža še mnogo let!

d Iz ljubljanskega preizkuševalnega zapora so bili te dni izpuščeni: g. Franc Kuhar, posestnik in kovaški mojster, ter obe njegovi hčerki Elizabeta in Marija, in g. Jakob Bernard, vsi iz Dola pri Ljubljani.

d Nov zdravnik v Litiji. Dr. Vladimir Orel ordinira od 10—12 popoldne in od 4—5 popoldne v Oblakovi hiši.

PLANINKA ČAJ

Bahovec deluje izvrstno proti nečisti krvi, slab prebavi in proti zlati žili. — Zavitek D n 20— v apotekah.

Domače novice

d Proslava 25 letnice kronanja »podohe Marije Pomagaj na Brezjah. Večini bravcev »Domoljubac« je znano, da je bila podoba Marije Pomagaj dne 1. sept. 1907 slovesno kronana. Kronal jo je takratni ljubljanski knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič. Letos v začetku septembra bo torej preteklo polnih 25 let, odkar je bila le-ta znamenita podoba s cerkvene strani odlikovana z zlati krono v priznanje za njeno milostno posredovanje obilnih nebeških darov. Ves slovenski narod je po vsej pravici dolžan, da se hvaležno odloži za prebogat dobroto, ki jih je prejel tekotem tega časa iz rok svoje nebeške Kraljice. Vsak izmed nas bi moral takorekoč tekmovali v ljubezni do prečistiljive naše Matere, kako naj bi kar najbolj sodeloval pri njenem srebrnem jubileju. Spored teh svečanosti je sledeči: Od 1. do 3. sept. bo slovesna tridnevna. Vsako jutro bo ob 6 slavnostni govor in sveta maša pred izpostavljenim Najsvetejšim. Zvečer bo istotako govor in pete litanije Matere božje. Slovesno zvonjenje. Od sobote zvečer do nedelje jutraj bo nočno teščenje prev. R. T. Najprej bo govor in nato slovesne večernice s procesijo sv. R. T. Po procesiji se bo izpostavilo Najsvetejše v javno molitev. Ob polnoči bo slovesna sv. maša. Slavnostni dan 4. sept. ima svojo posebnost. Ob 10 bo pridigoval prevzvišen g. knezoškof dr. Gregorij Rožman. Sledi velika pontifikalna maša z zahvalno pesmijo: Tebe Boga hvalimo. Isti dan bo tudi od 5—6 zvečer marijanski koncert.

Združena pevska zbor Brezje-Radovljica bo sta odpela najlepše Marijine pesmi v proslavo M. B. Naslednje dneve do 8. sept. bo vsak dan jutraj sv. maša pred izpostavljenim, zvečer pa litanije M. b. Da se omogoči udeležba vsem vernim Marijinim častivcem obeh škofij, je pripravljani odbor za proslavo 25 letnega jubileja od železniškega ministrstva izposloval polovično vožnjo v vsem področju dravske banovine. To se pravi: ti kupiš pri blagajni vstopne postaje celo vozno karto do Otoč, na Brezjah dobiš izkaznico in s tem se pelješ zastoj domov. Ta vozna karta velja od 1. do 7. sept. Tozadevno dovoljenje je bilo izdano dne 27. julija št. 17.054. Verni slovenski narod! Ti ljubiš Marijo, pripoznaš Brezje za svojo prvo božjo pot. Potrudi se torej, da v imenovanih dneh pohitiš k Mariji Pomagaj! d 2000 turistov je bilo na Triglavu 14. in 15. avgusta.

d Slovenski trgovci se sborovali dne 14. avgusta v Mariboru. Poleg drugih je poročal na shodu tudi trgovinski minister g. Mohorič, ki je po zborovanju podal o gospodarski krizi naslednjo izjavo: »Gospodarska kriza se pri nas ne obeti tako, kot v industrijskih državah. Brezposelnost je manjša, poleg tega pa je večina brezposelnega delavstva še zasidrana v poljedelstvu, kar mu omogoča lažjo prebroditev kritičnega časa. Prezadolženost našega kmetijskega prebivalstva še ni prehuda; v Dravski banovini je popis kmetijskih dolgov ugotovil, da so prav za prav prezadolženi samo kočarji, dočim imajo pravi kmetje še nekaj prihrankov. Pač pa je opasen pojav prezadolženosti v meščanskih krogih, zlasti med uradništvom; strahotno se množi število zabran na plače in temu pojavu bo treba poiskati leka. Provizorij, ki je prinesel olajšavo kmetu, je prizadel trgovino, obrt in industrijo, ki se nahajajo sedaj kakor med dvema kamnoma ter postaja njihov položaj nevzdržen. Za zakonsko podlago bi bilo treba rešiti vprašanje plačevanja za vse gospodarske panoge.«

d Zaščitno cepljenje proti davici se vrši po naredbi banke uprave v litijski občini in sicer 19. avgusta, 2. in 23. septembra. Vsakokrat ob 9 v litijski, ob 3 popoldne pa v hotiški šoli.

d Ta mesec je poteklo 47 let, odkar smo imeli na Kranjskem zadnjo kolero.

d Točne določbe o pobiranju šolnine pri naša »Slovenec« z dne 13. avgusta 1932.

d Okrožnico o pobiranju občinske trošarine na vino in žganje je banska uprava razposlala vsem županstvom. Kogar okrožnica zanima, naj jo pregleda v domačem občinskem uradu.

d 70 let že deluje metliška godba, ki šteje sedaj 22 članov.

d Petdesetletnico obstoja je praznovalo 14. avgusta 1932 prostov. gasilno društvo v Brezjah.

d 200 letnico strokovnega zajetja zdravilnih vrelcev so praznovali v Rogaški Slatini 14. in 15. avgusta 1932.

d Leteče mravlje. Oni dan se v Smarjah pri Jelšah povzročil precej škribi in je hudo razburil okoličane romarske cerkve sv. Roka.

Priporočila se prvi slovenski zavod

Vzajemna zavarovalnica Ljubljana

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti

PODRUŽNICE:

Celje, Palača Ljudske posojilnice, Zagreb, Starčević trg 6, Sarajevo, Aleksandrova cesta 101, Split, Ulica XI. puka 22, Beograd, Poincareova 2

Varno naložite svoj denar v
Vzajemni posojilnici
v Ljubljani, poleg hotela 'Union'.
Obrestovanje najugodnejše.
Posojila proti vknjižbi na posestvu, proti
poroštvo l. t. d.

Opoldne se je pokazal gost dim skozi stolpne zvezde. S strahom so se ljudje spogledovali. Šmarski in mestnijski gasilci so se že telefonično posvetovali in mnogokteri so hiteli na hrib, prepricati se, kaj je. Čim bližje pa so prihajali, tem manjši in redkejši se jim je dozdeval ta dim in šele čisto blizu cerkve so spoznali, da neznanske množine letečih mra-velj oblagajo stolp. Nevarnosti torej ni bilo, pač pa popolnoma nenavaden prizor, ki pa nam je prinesel nov dokaz iskrene ljubezni vseh slojev do veličastne cerkve sv. Roka. Umestno bi bilo, da se o takih pojavih zglašijo strokovnjaki in z zanimanjem bi čitali poljudno razpravo o tako velikomnožnem polovanju.

d **Jabolčni evet**, ki je lepo vzbrstel zdaj v poletju na sedemletnem Boskopskem kosm-ču, nam je poslal g. Alojzij Podobnikar, drevesničar na Dobrovi pri Ljubljani.

d **Davčna uprava** v Ribnici je pričela poslovati dne 1. julija 1932 in obsega ozemlje sodnih okrajev Ribnica in Velike Lašče, ki je do konca junija t. l. spadalo v krajevno pristojnost davčne uprave v Kočevju. Ker se nekateri stranke, pa tudi nekateri uradi obračajo v stvarih, ki se tičejo nove davčne uprave v Ribnici, še zmerom na kočevsko davčno upravo, kar povzroča zmedo in ovira gladko odpravljanje poslov, je kr. banska uprava s posebno okrožnico obvestila vse podrejene urade o ustanovitvi davčne uprave v Ribnici.

d **2550 štajerskih Slovencev** je obiskalo oni dan romarsko postojanko na Brezjah. Bog jih živi in hvala jim!

d **Nove cene mesa** v Ljubljani: Zadruga mesarjev namanja, da se znižajo cene govejemu mesu v mesnicah in na stojnicah, in sicer: mesu II. vrste prvovrstnih volov od 10 na 8 Din, tako da je cena mesa sedaj: I. vrsta 12 Din, II. vrsta 8 Din. Meso slabjših volov na stojnicah pa tudi ceneje.

d **Tri opekarne** ob vznožju Pohorja so po daljšem času zopet dobile delo in so preskrbljene z naročili do jeseni. Njih lastniki so mariborski stavbni podjetniki.

d **Ne moreš v šolo? Vagoji se sam!** Nauči se sam vseh stvari, ki jih potrebuješ za svoj uspeh v življenju! Krepka volja! V letu dni znaš vse trgovske predmete, kakor tudi združne in katerikoli svetovni jezik! Piši na Društvo trgovsko šolo v Ljubljani, Pražakova št. 8, ali pa se oglasi sam. Informacije zastoj. Uradne ure 8—12, 2—6. Nedelja 10—11!

d **Nove postajališče** Podkoren na progi Jesenice—Rateče-Planica med postajama Kranjska gora in Rateče-Planica, je bilo odprto 14. avgustom 1932.

d **Cene mesa** v Ptuj. Goveje meso I. vrste: zadnji del 8, prednji del 7 Din; II. vrste: zadnji del 6, prednji del 5 Din; teletina s priklado 7, brez priklade 9 Din; zrezek 16 Din za kilogram.

d **Konkurs** je proglašen nad Kmetijsko eksportno zadrugo v Mariboru. Premoženje znaša 2 milijona, dolgovi 24 milijonov, upnikov je 19.000.

d **Nekaj o jugoslovenski trgovini.** Umetniško sestavljen in moderno-tiskan cenik z uradnim in notarskim potrdilom, da je Trg. dom Stermecki v Celju poslal v enem dnevu več kot 300 zavojev blaga svojim odjemalcem, je ravno dotiskan in se pošlje na zahtevo vsakemu zastoj. Odpreda več kot 300 zavojev v enem dnevu je pač dovolj siguran dokaz, da trg. dom Stermecki res to nudi, kar obljubi in vsak to dobi, kar želi.

Da — tu se živi v zdravju in sreči. Snežnobelo perilo — čisti negovani otroci — vsa hiša se sveti od snage in svežosti. A najboljša pomoč za to je zares dobro milo, to zajamčeno čisto in nežno

SCHICHTOVO MILO

ZNAMKE JELEN

SCM 4 6/32

Med brati Hrvati

d **Apostolski nuncij** g. dr. Hermenigildo Pellegrinetti je prišel 9. avgusta v Zagreb, kjer je ostal nekaj dni, nato pa je odšel preko Sušaka v Italijo na dvomesečne počitnice.

d **Nad 10.000 ljudi** se je udeležilo evharističnega kongresa v Savskem mestu.

d **Slovaške svečanosti** so se vršile 14. in 15. avgusta v jugoslovanskem Bačkem Petrovcu. Velike slovesnosti jugoslovanskih Slovakov so imele namen, da javno pregledajo celokupno stanje svojega naroda.

d **Okrog 12.000 vagonov** sliv bo pridelala letos Bosna. Računajo, da bo pridelek boljši, kot je bil v letu 1908, ki je bilo izvrstno.

d **6000 vernikov** se je udeležilo eharističnega slavlja v bosanskem Bugojnu.

d **Pravoslavni redovnik** je postal v arbskem samostanu Krušedolu bivši železniški uradnik Slovenec Tugomil Dekleva. Tako poročajo »Seljačke novine« od 12. avg. 1932.

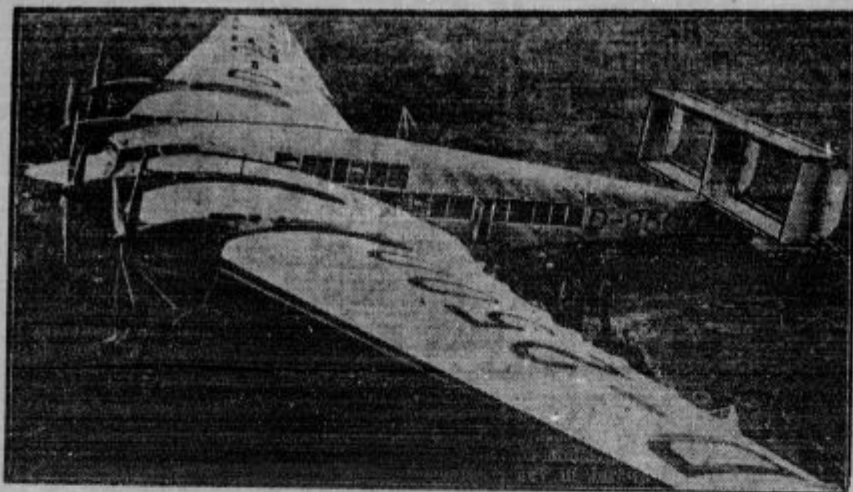
d **Ker so se pregrešili proti volivni svobodi.** Bihaško sodišče je ono soboto izreklo obsodbo v razpravi, ki je trajala toliko časa. Bivši muslimanski poslanec Hasan Miljković je bil obsojen na 8 mesecev in 3 dni zapore, a je kazen že presedel v preiskovalnem zaporu, Ibro Rahmanović, ki je bil obtožen, da je ubil

predsednika volivnega odbora, je dobil 11 let robije s trajno izgubo državljanjskih časti. — Dr. Mihajlov, predsednik volivne komisije, je bil obsojen na dva meseca strogega zapore. — Občinski tajnik Dušan Avdalović je bil tudi obsojen na 2 meseca strogega zapore. Adim Keserović je bil obsojen na 4 leta robije. Drugih 40 obtožencev je dobilo po 2 meseca, 7 pa po 6 mesecev zapore.

Iz naše prestolice

d **Narodna skupščina** je določila, da se poveča cena sladkorju v kockah za 1.50 Din, kristalnemu sladkorju pa za 1.25 Din. Trošarina na elektriko za hišno razsvetljavo bo znašala 70 par na kilovatno uro. Za pogon motorjev se plača tok do 1000 kilov. ur po 10 par, preko 1000 pa po 5 par.

d **Koruzna za Albanijo.** Zavod za pospeševanje zunanje trgovine v Belgradu poroča, da sta albanskemu narodno gospodarskemu ministru dovoljena dva milijona zlatih frankov za nakup koruze za štiri okraje v severni Albaniji, ki so zelo gorati in kjer se letina zmeraj zakasni. Ti revni okraji mejijo na Jugoslavijo in imajo z ostalo Albanijo zelo slabe zveze; zato se bo koruza kot v drugih letih nakupila v Jugoslaviji.

24.000 kg teško Junkersovo letalo »D 2500«.

Španski vojni minister Azana, ki je strl monarhistično protirevolucijo v Madridu. V pouličnih bojih v Madridu je bilo več upornikov ubitih, 38 pa jih je bilo ranjenih.

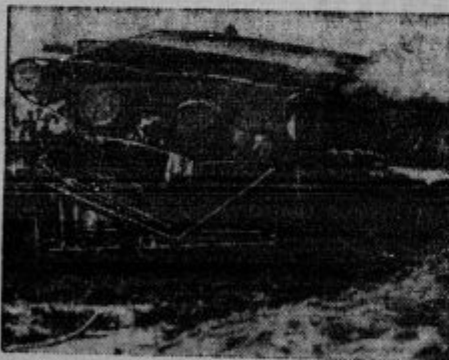
Švedski ministrski predsednik Ekman (desno), ki je moral na kraljevo zahtevo odstopiti, ker je sprejel od Kreugerja denar. Njegov naslednik je dosedanj finančni minister Hamrin (levo).

Španski general Jose Sanjurjo, poveljnik policije v Sevilji, katerega smatrajo za voditelja monarhistično protirevolucije.

Aparat za daljnovidni kino. Prvi poskusi za daljnovidni kino so se že prav dobro posrečili in v Nemčiji so že sestavili aparate, ki omogočajo daljnogledanje.

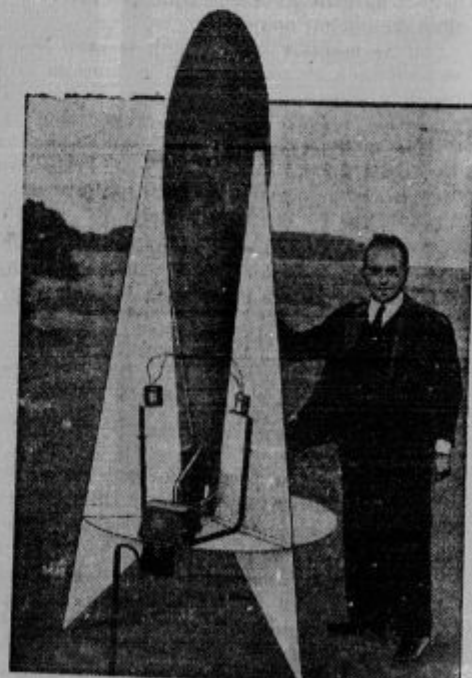
Tank, ki skače. V Ameriki so zgradili nov tank, ki skače. Sicer smo o njem že poročali, sedaj prinašamo še sliko. Tank doseže hitrost 100 km na uro in skače lahko čez 6 metrov široke jare. Gotovo bo mnogo pripomogel k razorožitvi!

»Ti bom že pokazala — hudobija graa! Da te le ni sram, ko bifeš manjšega kakor si sam...«

Najhitrejša štafeta na svetu. Na olimpijadi so pretekli štirje ameriški tekači štafeto štirikrat 100 m v fantastičnem rekordnem času 40 sekund. — Od desne na levo so tekači Dyer, Kiesel, Wikov in Toppino.

Največja raketa. V bližini Berlina bo te dni pognal v zrak inženjer Winkler največjo raketo, kar jih je doslej letelo. Raketa je dolga 2 metra in teža 10 kg. Napolnjena je s tekočo eksplozivno snovjo, ki bo pognala raketo v višino nad 4000 metrov. S ponovnimi poskusi upa inženjer Winkler doseči z raketami celo stratosfero.

Pomanjkljivost kože

kot solčne pege, mozolji, gube, lišaji itd., bi se morale zdraviti samo s sredstvi, katera medicinsko učinkujejo. Fellerjeva Elza-pomada za zaščito lica in kože je brezopojno zanesljiva. Za vnaprej poslanih 40 Din 2 lončka franko, po povzetju 10 Din več istotoliko stane Fellerjeva močna Elza-pomada za rast las. Oboje se naroča pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elzatr 16. Savska ban.

d Narodni poslanec Pavlič je podal z ozirom na izvajanja in obdolžbe g. poslanca dr. Rapeta v narodni skupščini sledečo izjavo: »Ni res, da katoliška duhovščina v dravski banovini ni narodna, ker je bila od nekdaj do danes vedno narodna. Naša duhovščina je vedno delala za jugoslovansko edinstvo in prav zaradi tega je bila stalno preganjana že od tujih oblasti in je morala prenašati ogromne žrtve za narodno zedinjenje in za bistvaritev te naše lepe države Jugoslavije.« V nadaljnjem govoru je poslanec g. Pavlič obžaloval, da prihaja v Belgrad razne neresnične ovadbe, ki ne škodujejo samo dotičnim žrtvam, ampak vsemu narodu. Končno je naglašal g. Pavlič, da se mnogi Slovenci sicer ne ogrevajo za nekatere poslance in njih delovanje, da pa ni pri nas nikogar, ki bi bil proti kralju in državi.

d Kako bodo padli dohodki. Finančni minister Dojčević je napovedal padec državnih dohodkov kot sledi: Neposredni davki so bili proračunjeni na 1663 milijonov in po njih padcu v prvem tromesečju moremo računati, da se bodo zmanjšali za 10 odstotkov in bodo torej znašali za vse leto 1500 milijonov. Mesto 955 milijonov nam bo dala trošarina 800 milijonov, dohodek iz taks bo padel od 1230 na 1100 milijonov, carine bodo dale mesto 1100 in 650 milijonov, pri monopolih pa je računati, da se bodo dohodki znižali od 1820 na 1500 milijonov. Prav tako je računati z manjšimi dohodki pri državnih podjetjih, ki bodo dala mesto 4500

in 3800 milijonov. Vsi dohodki bodo torej padli na 9350 milijonov.

d Novega bolgarskega poslanika je dobil Belgrad. Piše se Ksenit-Ivanov in je opravljal to službo doslej v romunskem Bukareštu.

d Kap je sadela bivšega ministra in sedaj senatorja g. Vlado Andrića, ko je potoval na zasedanje v Belgrad. Pokopali so ga v Sarajevu.

d Na potovanju in izletih nikakor ne smemo pozabiti na slovečo Chlorodont zobno pasto, ker ona prijetno osvežuje posebno v vročih poletnih dnevih. Tuba 8 Din.

Zobozdravnik dr. med. univ.

Srečko Puher

Gregorčičeva ulica 32, tel. 20-70

(nasproti trgovskega doma, poleg banovinske palače)

zopet redno ordinira

Nesreče

d V blatu na dnu ribnika so našli mrtvega 12 letnega Josipa Kovača, sina rudarja iz Podkrajja pri Velenju.

d V loncu vrelega kropa se je vsedla mala Štrukljeva Ivanka v Cerkljici. Vkljub takojšnji zdravniški pomoči je deklica umrla v bolnišnici.

d Ko se je kopal, je utonil v Savi pri Kranju na počitnicah bivačič Ceh Karel Bruna. Mladenič bi bil v kratkem postal inženir. Truplo so prepeljali na Češko.

d V Dravi pri Mariboru je utonil 26 letni podporočnik Alempije Terzič iz Bioka pri Užicih.

d V 15 cm globoki studenčnici je utonil na Sp. Logu 77 letni staroupokojenec Janez

Dentist

IVAN NOVAK

Ribnica — Dolenjske

na sprejema do sobote 20. t. m.

Ribič, pristojen v občino Kotredež. Ko je hotel piti, ga je objela slabost, in starček je kmalu odšel v večnost.

d Ker ga je prijel krč, je našel smrt v Muri pri Dol. Bistrici 25 letni R. Tivadar.

d Raz kolo je telebnil in dobil smrtno poškodbo mladenič Nemec iz Polane pri Puconcih.

d S kolesa je padel in podlegel poškodbam 23 letni Šramel Stanko iz Trbovelj, ko je z drugimi tovariši bil na izletu proti Sevnici.

d Smrtno se je ponesrečila na Malem Triglavu uradnica mariborske splošne bolnišnice gđ. Bogomila Smrke.

d Razne nesreče. Dvakrat si je zlomil nogo neki Bogomir v Mariboru. Vinjen je padel pod avto. — Desno ključnico si je zlomil pri nogometni igri 20 letni Franc Jakobin v Trzinu. — Desno roko si je zlomila, ko jo je podiril motocikel železničarjeva žena Frančiška Žagarjeva v Mostah. — Zrebelj je pogoltnil 19 letni brezposelni delavec Maks Seljak iz Ruš. Potrebna bo nevarna železodena operacija.

— Na kol se je nasadil desetletni Vrhunc Mirko iz Trbovelj. Hudo ranjen. — Slamorenica je odrezala prste na roki šestletnemu Horvatu Matiji na Hotizi. — Raz murvo je padel in si zlomil nogo fantek Utrša Jožef v Črenšovcih.

— Ko je kopal pesek, je zemlja zasula in hudo poškodovala Kobla Jožefa iz Dokležovja. — Z vrelo vodo se je polila posestnikova žena Ana Romihova v Cvetja pri Celju. Hude opekline. — Pri padcu z gugalnice si je zlomila nogo 8 letna Elizabeta Rojčeva z Anskega vrha pri Celju. — Ko je padel s klopi si je zlomil

RAZNO

Stekli pes v gramofonu. V Berlinu so pred kratkim ujeli z mikrofonom lajanje steklega psa in prenašali na gramofonsko ploščo, ki so jo shranili v arhivu tamojšnje brezične postaje. V primeru, da bi se kje razširjala steklina, bodo to ploščo predvajali v dotičnem kraju, da se bodo ljudje seznanili s posebnim lajanjem steklih psov in se čuvali nevarnosti.

Več kg češnjavih koščic v želodec. V občini Tatarszentgyörgy na Ogrskem je zbolel neki 43 letni posestnik na svojevrstni bolezn. Mož je imel grdo navado, da je jedel češnje s koščicami. Tako se mu je v želodec na črevih nabralo za več kg koščic, ki so bolniku povzročale strašne težave. Zdravniki so mu hoteli odpreti želodec, a se niso upali; posrečilo pa se jim je odstraniti več kg češnjavih koščic iz kmetovih čreves na drug način.

Smrtne ptice. Neki častnik holandske kolonialne armade, ki se je

Sheehan:

35

MOJ NOVI KAPLAN

Tih nasmeh se je pojavil na ustnicah očeta Lethebyja. Odložil je pismo in mi pokazal.

»Tu na koncu je neka opomba, oče Dan. Morda vas bo zanimala.«

»Mene? Zastran mene naj bo kjer je! Jaz je ne pogledam.« Toda kmalu sem se premislil.

Pokažite! Vzel sem pismo in prav na koncu sem opazil: »6. Privilegij starejših in oddaljenejših duhovnikov, da niso dolžni udeležiti se konference, velja tudi v bodoče.«

Trikat sem moral prebrati, predno sem verjel, da je to res. Kaplan me je opazoval in se smejal.

»Če vi niste dovolj stari, oče Dan, potem res ne vem, kdo bi bil.«

»Res je,« sem mu navdušeno pritrdil. »Saj me itak vedno imenujejo patriarha zborovanja.«

Kako prijetna je misel na starega duhovnika, ki se nasloni na rob svojega naslanjača in se čuti varnega pred vsemi napadi in vzvišenega nad vsemi drugimi. Z viška pregleduje bojno polje in se počuti kot kaka španska dama, kadar sedi v svoji loži in brezbržno opazuje bikoborbo.

»Končno, stvar ni tako slaba. Sv. Duh se je vendar le enkrat spomnil naših starih prelatov. Res, priznati moramo, da smo na teh zborovanjih radi kake neumnosti potratili mnogo časa in mladi kaplani so se radi tega navadili lenuharjenja in zanemarili študij, ki — kakor veste — ni posebno lahak. Pri-

znam, včasih je to že smrtni greh. Sedaj bomo morali vsi študirati. Kako praktičen je postal škof. Le pogledjte rubrike. Mirno moramo priznati, da marsikdo ne vpoštevava več vseh predpisov o sveti maši. Le pojdite v Lisdoowarna, vsak mladič misli, da sam najbolje ve —«

»Oprostite, prečastiti,« me je prekinil oče Letheby, »ne morem vam popolnoma pritrditi. Povem vam samo to, da v Angliji niti pol toliko ne upoštevajo rubrik kot pri nas. Ta pritožba se mi zdi, če mi dovolite, da vam odkrito povem, samo satira na narodnostne posebnosti, katere pa nekateri z velikim veseljem pretiravajo in jim tega ne smemo vedno verjeti, zlasti še, ker izvirajo iz vkoreninjenih starih predsodkov.«

Ali ni to lepo? Vsak lahko vidi, kako se ujemava.

»Dobro, vendar mi ne boste zanikali, da vprašanje o razlaganju svetega pisma ni eno izmed onih važnih, ki vzbujajo splošno pozornost vseh, ki se zanimajo za bogoslovno oziroma svetopisemsko študijo, sem ga skušal pomiriti.«

»Priznam in prav rad bi slišal, kakšne so nove teorije o navdihnjenju, ali so navdihnjene vse knjige ali le nekatere in kako te dokazujejo.«

»Nadalje mi boste gotovo pritrdili, da je Crollyjeva razprava o pogodbah dobra in zanesljiva ter obravnava prav vse socialno in državno življenje.«

»Je že res. On je v teh razmerah prav dober svetovalec, toda, kaj pa če se razmere spremenijo?«

»Pustiva ta pusta vprašanja. Bog blagoslovi škofa,« sem rekel in priznal svoj poraz. »On ni kriv, da nimamo Irci dobrih rubricistov in slavnih orientalistov. Dragi moj, ko bi vi vedeli, kako praktičen in dalekoviden mož je on!«

Vedno beli zobje

Poročam vam, da že 15 let uporabljam zobno pasto »Chlorodont«. Se nikdar nis nis razočarala, imeli smo vedno bele zobe in prijeten okus v ustih, tembolj ker uporabljamo še danes Chlorodont ustno vodo. Tudi uporablja celotna družina samo Chlorodont zobno ščetko. J. Podgoršek, T. Zaharova (zato samo pristno Chlorodont zobno pasto, tuba Din. 8 in Din. 12., ter zavržite vsak nadomestek).

desno roko pod komolecem 6 letni Jožef Obu iz Velenja. — Hlod je padel na desno nogo in jo zlomil 61 letnemu delavcu Alojziju Vončini v Loškem potoku. — Ko je je kolesar podrl, si je pri padcu zlomila nogo 61 letna Marija Langerholz s Trate v Poljanski dolini. — Nevarno se je poškodoval na glavi, ko je padel s konja, čevljarški pomočnik Valentin Volc iz Drage pri Loškem potoku. — Sin nekega posestnika s Brazine pri Konjicah je streljal v zrak in pri tem zadel s puško nekega železnikega delavca v trebuh. Nevarna rana. — Jermenica je padla na roko in zmečkala prste 23 letnemu Ignaciju Karižu, delavcu v ljubljanski pivovarni »Union«. — Ponev raztopljenega sladkorja si je zlil po telesu Karel Beigot, delavec v čokoladni tovarni Mirim v Mariboru. Nevarne opekline po celotnem telesu. — Štiri metre globoko je padel z drevesa in si stri nogo nad kolenom kočar Rudolf Zebec s Turškega vrha pri Ptuj. — Ko se je prevrnil z motocikla, je dobil nevarne poškodbe 22 letni Janko Šiška, sin ljubljanskega lesnega industrijalca. — Pri padcu s kolesa se je nevarno poškodoval 22 letni hlapec pri Globokarju v Zagorju. — Pri podiranju dreves si je skoraj presekalo levo nogo Franc Plamec, vinar v Krčevini pri Vurbergu.

d Požari. Požar je upepelil stanovanjsko hišo in gospodarsko poslopje posestniku Šetaruju v Leskoven. — V Pretozlah je pogorelo posestvo Jožefa Poljanca. — V Tepanjih so uni-

čili ognjeni plameni hišo in gospodarsko poslopje posestniku Jožetu Stupanu. — Ostršje je pogorelo posestniku Antonu Obrezi v Podskrajniku pri Cerklju. — Kozolec, poln letnih pridelkov, so uničili ognjeni plameni posestniku Filipu Črepinšku v Zgornji Hudinji. — Žrtev ognja je postala krasno in gospodsko opremljena zidanka ptujskega veleposestnika Ornika pri Sv. Trojici v Halozah.

d »Franz-Josef« grenčica čisti želodec, črvo in kri.

5.000.000

Dne 30. avgusta t. l.
se saktižni prodaja

**SREČKA ZA ZGRADO
BELGRAJSKE KATEDRALE**

Ne zanašajte se na zadnji trenutek, kajti danes si morete še dovoliti minimalne višje

**Din 100.- (1/2), Din 50.- (1/4),
Din 25.- (1/8)**

in si s tem zagotovite
brezskrbnost!

Glavni dobitek Din 5.000.000-

Srečke se dobe povsod!
Centralna uprava: Beograd,
Ulica Jovana Ristića 20
Prodajna podružnica:
Zagreb, Trgova ul. 5

10.000

V VSAKO HISO DOMOLJUBA!

Dr. FR. DEBEVEČ, specialista za pljučne bolezni, zopet redno ordinira, Miklošičeva c. 18 od 11—12 in 2—3

Razno

d Dopisna trgovaška šola poučuje dopisnim putem proti majhni odškodnini sledeče predmete: slovensko, srbo-hrvaško in nemško dopisovanje, trgovsko, obrtno in zadržno knjigovodstvo, računstvo, reklamo, nauk o trgovini, poznavanje blaga, zemljepis, zgodovina, stenografijo, strojepisje in lepopis, trgovsko, menično in zadržno pravo, vodstvo kreditnih in pridobitnih zadrug in vse svetovne jezike. Informacije in vpisovanje: Pražakova 8-I. (vogal Miklošičeve ceste 80).

d Vinski sejem na ljubljanskem velesejmu. Kakor smo že poročali, priredi ljubljanski velesejski urad, kmetijski oddelek v času od 3. do 12. septembra t. l. v paviljonu »Gle razstavo in na drobno razprodajo razen medu in medic ter sira in drugih mlečnih izdelkov, tudi izložbo raznega vina iz Dravske banovine, in sicer tkrat na bazi vinskega sejma, katerega se lahko vsak producent ali društvo, zadruga itd. udeleži. Razprodajal bo lahko vsak sam po svoji volji, po kozarkah iz soda ali iz steklenic, za kar bo plačal le dokazeno odškodnino za zasedeni prostor. S tem bo vsakemu tudi dana ugodna prilika, da seznanji zanimance za njegove pridelke in da stopi direktno z njimi v stik. — Prijave je čimprej nasloviti naravnost na Velesejski urad, kmetijski oddelek v Ljubljani, in sicer radi sestave kataloga najkasneje do 17. t. m. Blago pa se mora doposlati med 23. in 25. avgustom, da dospo do 30. avgusta v Ljubljano. Tovarnina po železnici je polovična. Natančni pogoji so razvidni iz razposlanih

»Kaj pa tisto premeščanje kaplanov? Pred nekaj minutami ste drugače govorili.«

»Molčiva. Najel si bom kobilico, da se bova peljala k zborovanju. Vi se boste peljali z menoj in biti morava točnala.«

Prav prijetna pot je bila ta vožnja. Vi še ne veste kakšen je maj na Irskem. To je prehod iz temnega predora v bleščeče solnce, vsa narava odstranjuje zimsko obleko in si nadeva lepše, poletno odelo. Vse cvete in poganja. Zrak je svež, lahak in gorak. Visoko v zraku se prepeljavajo ptice in žvrgole svojo pesem, ki se zlija s krikom otrok, ki se love po travniku v eno samo pesem veselja.

»Kraano vreme, ali ne, Mick!«

»Lepo, prečastiti. Hvala Bogu!«

»Prav pripravno za pomladno delo.«

»Kot nalašč, prečastiti.«

»Za dvajset let ste se pomladili, oče Dan.«

»Ni čuda, le pogledjte!« pokazal sem mu na morje.

Dospela sva pravočasno in tiho sem se splazil na svoje običajno mesto poleg školovega sedeža, še predno o se zbrali drugi. Če kak šivilas župnik spravi v red svoje lase, si obleče lepo črno suknjo in naftakne očala, potem ni čudno, če mladi kaplani šepetajo: »Kdo je oni?« Zlasti še, ko je prišel škof in se mi nasmešnil, ko sem mu poljubil prstan.

»Tudi vi ste prišli, oče Dan? Še nikdar niste bili bolj sveži. Izpremembe in novosti v Kilronanu so vas popolnoma pomladile.«

Oče Letheby se je vsedel ob koncu mize in strmel predse.

»Čestitati vam moram na radikalnih izpremembah, ki ste jih uvedli pri naših zborovanjih. Očitno hočete dati neodkritim talentom popolno svobodo in priliko, da se izkažejo.«

Okrog mene so pričeli pomežikovati.

»Bojim se, da boste morali odložiti svoje klasike, oče Dan, ker boste komaj dobili čas za študij stvarine, ki je določena za zborovanje.«

»Res je, presvetli. Izmed dvajsetih ur jih bom moral porabiti za študij eno in dvajset in izmed sedmih dni v tednu osem, če se bom hotel poglobiti v ta zapletena vprašanja, zlasti še, ker sem bolan.« — »Oho, oho,« so se oglasili okrog mene. — Vendar ste, presvetli, nas stare, počasne zaspance izveli in se omejili predvsem na mlade, sveže in bistroumne kaplane.«

»To ni res,« se je oglasil nekdo. »To je krivica.«

»No, no,« nas je pričel miriti predsednik zborovanja, dolg, visok mož z orlovskimi očmi, katerega sem vedno spoštoval kot dobrega in izvedenega teologa, »to ne bo čisto obveljalo. Potem bomo prišli zopet v stare razmere. Kaj bi zapravljali čas s temi praznimi pogovori, rajši preidimo na dnevni red. Prosim, presvetli, potegnite listek.«

»Dodajte še očeta Dana!« je prosil nekdo pri mizi. Škof se je nasmešnil, potegnil listek, na katerem je bila zapisana številka 4 in predsednik je poklical očeta Mihaela Delaya.

Oče Mihael se je prestrašil. Bil je svet mož, vendar se je zelo hitro razburil.

»No, oče Mihael,« je prijazno pričel predsednik, »najpreje bomo pogledali rubrike. Kaj delate z rokami med sveto mašo?«

»Kaj delam z rokami?« je ponovil oče Mihael in jeza se ga je polasčala.

»Da, kaj delate z rokami?«

»Čudno vprašanje!« je ugotovil oče Mihael. »Držim jih pri sebi, ali ne?«

»Seveda, toda jaz mislim to, kaj delate z njimi?«

pravkar vrnil z Nove Cvineje, pripoveduje o strašnem dogodku, ki se je odigral ob reki Fly v bližini Tagote. Domani, ki so lovili ribe ob reki, so postali žrtev napada tako zvanih »smrtnih ptic«. Trem ribičem se je posrečilo pravočasno pobegniti, ostalih pet pa so zločeste ptice napadle in jih usmrtili. Najprej so jim izključale oči, tako da so takoj oslepli. Nesrečniki so umrli v mukah, preden jim je prišlo na pomoč vojaštvo. »Smrtne ptice« niso večje od našega goloba, a so vendar zelo opasne. Te ptice žive čisto svojevrstno, samotarsko življenje in se hranijo z mrhovino. V bližino ljudi pridejo le tedaj, kadar jim popolnoma zmanjka druge hrane. Ugriz tega ptice je zelo nevaren in stenojuje katastrofalno. Dolež se še nikoli ni posrečilo rešiti človeka, ki ga je ugriznila smrtna ptica, niti tedaj ne, če so nesrečnikom takoj odrezali ud, ki je bil zastrupljen z ugrizom.

Vitamini v morskih ribah. Po novih raziskovanjih prof. Scheuenerja vsebuje meso morskih rib najvažnejše vitamini.

okrožnic, katere so interesantom še na razpolago pri velesojmškem uradu. Zanimanje za ta oddelek je kot vedno prav veliko in zato bo vsak dobro odrezal, kdor se tega vinskega sejma udeleži.

d Pri boleznih na ledvicah, v mehurju in debelem črevesu polajšuje »Franz-Josef« grenčica v najkrajšem času tudi večje težave pri odvajanju. Spričevala bolnišnice potrjujejo, da je »Franz-Josef« voda radi svojega olajšujočega učinkovanja brez bolečin prav posebno primerna za neprestano porabo pri mladih in starih. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

d Kmetje na lovu za razbojnikom. Pred kakimi 9 leti je bil obsojen na 12 let temnice v Stari Gradski neki Jovan Medič iz vasi Bele Vode pri Petrinji. Mož je izvršil mnogo hudih zločinov, med drugim je oropal iz pošnega voza 200.000 Din gotovine. Ker pa se je v kaznišnici dobro vedel, so ga l. 1929 pomiločili. Mož se je vrnil domov. Doma pa je nadaljeval svoje nasilno življenje. Mnogim je požgal hiše, seno, pobijal konje, na nekatere kmete je tudi streljal. Nekega dne je ustrelil kmeta Petra Jeliča. Z vsakim, o katerem je slišal, da o njem reče kako trdo besedo, je obračunal na ta način. Zato je ustrelil tudi Jeliča, ki je umrl v bolnišnici v Glini. Jeličevi sorodniki pa so organizirali sedaj krvno maščevanje. Nad 50 oboroženih kmetov je šlo na lov za razbojnikom Medičem, ki so ga naposled našli na polju pred vasio Bele Vode. Začelo se je strašno streljanje iz pušk in samokresov. Medič se je umaknil v koruzno polje in od tam streljal na kmete. Naposled se je umaknil v neko hišo, odkoder je nadaljeval streljanje. K sreči pa nobeden naslednjih kmetov ni bil zadet. Nazadnje je razbojniku

pošlo strelivo. Tega trenutka so čakali kmetje in naskočili hišo. V trenutku so imeli razbojnika na tleh. Že so se pripravljali razjarjeni možje, da mu vržejo zanjko okoli vratu in ga obesijo na prvo drevo. Bili pa so med njimi nekateri treznejši, ki so to preprečili. Zato so kmetje razbojnika trdo zvezali in ga izročili orožnikom v Mladem Gradcu. Ko bodo orožniki raziskali ves položaj, bodo Mediča izročili sodišču v Petrinji.

Novi grobovi

Na blokah je umrl drugošolec Drago Zabukovec. — V Mostah je preminul hišni posestnik g. Ludovik Venzajz. — V Ljubljani je odšla v večnost gđ. Radmila Dikčeva, edina hčerka g. generala Bogoljuba Iliča. — V Kamniku je izdihnila v starosti 87 let nadučiteljeva vdova ga. Ivanka Rupnik. — V Mostah je zapustil solzno dolino vpolojeni nadsprevodnik drž. železnice g. Josip Skala. — V Šoštanju so pokopali posestnika g. Viktorja Haukeja. — V Planini pri Rakeku so pokopali Marijo Milavca, posestnico iz Jakovce. — V ljubljanski bolnišnici je zapel mrtvaški zvon strojnemu ključavničarju g. Avgustu Vidmarju. — V Mojstrani so spremili na zadnji poti lesnega trgovca g. Janka Dernača. — V Ljubljani so pokopali na mrtvaški oder ing. g. Presla Ivana, višjega stavbnega svetnika v pokopu. — V Gradcu pri Litiji je umrla ga. Frančiška Premec. — Ocepkova iz Bitli. — Pljučnica je vzela na Gibinu 12 letno Ladislavo Gorenc, hčerko zidarskega mojstra. — V Gradšču nad Litiji je preminul v visoki starosti 84 let Medvedov oče Anton Kokalj. — Na Viču so pokopali vrliga dijaka Dušana Turnška. — V Železnikih je odšla v večnost ga. Monika Sturm. — V Mariboru je zapustil solzno dolino znani zdravnik dr. Karlo Ipavc.

Naznanila

n Vzemna zavarovalnica, oddelek »Karitas«. Pojasnila in prospekte dajejo: Vzemna zavarovalnica, oddelek »Karitas«, Ljubljana, podružnica Vz. zav., Celje, palača Ljudske posojilnice, glavno zastopstvo Vz. zav., Maribor, Loška c. 10, glavno zastopstvo Vz. zav., Novo mesto, Ljudska posojilnica ter vsi farni zastopniki oddelka »Karitas«, vsi župni uradi in vsi krajevni zastopniki požarnega oddelka. Vzemne zavarovalnice v Ljubljani. — Telefon števil 25-21, 25-22.

n Iščete g. Antona Knitica, ki je bil leta 1923 tovarniški delavec v Ljubljani in je takrat sporočil podatke o Francu Šmudu, s katerim sta bila skupaj v italijanskem ujetništvu v bolnišnici Tappa Caklonazzo. Radi ponovnih podatkov naj se javi osebo ali pisмено pri Oblastnem odboru Združenja vojnih invalidov v Ljubljani Šentpeterska ul. 15. Mogoče se oglasi na isti naslov tudi ne! Žmitek, ki je bil istočasno z njima v ujetništvu.

n Sv. Kum. Veliki shod na Kumu bo letos 27. in 28. avgusta. Romarji od blizu in daleč prav prijazno vabljeni. Sodelovala bo godba Hramnika. Poskrbljeno bo za vaše dušne in telesne potrebe. Slišimo, da pridejo letos tudi romarji iz Kostanjevice. Pridite!

n Družbo. Prosvetno društvo bo v nedeljo 21. avgusta praznovalo svoje 25. letnico. Ob 10 bo sv. maša za ravnice društvene članice s cerkvenim govorom, ob 3 popoldne pa v društveni dvorani igra »Črna žena«. Pri predstavi bodo sodelovali tamburaši iz Selca. Za prireditev, zlasti za igro, vlada veliko zanimanje.

n Krka. Vse okoličane vabimo v nedeljo 21. avgusta na Krko pogledat lepo igro »Reveč Andrejček«, ki jo priredi naš pevski zbor ob 8 popoldne. Igra je poučna in tudi zabavna ter polna smešnih prizorov hlapca Anžeta. Čisti dobiček je namenjen za nove orgle, ki smo jih že naročili pri orglarskem mojstru Jenku, dasiravno nam manjka še veliko denarja.

n Vprašanje. Marija Božič roj. Indihar, Vel. Poljane p. Ortenku bi rada izvedela, kje v Ameriki se nahaja Jože Indihar, Vel. Poljane p. Ortenek, ki se je 12 let ni nič zglasil.

n Svetje. Medved. Strokovna skupina papir. delavstva v Medvedah, godbeni odsek »Sorac«, ima 28. avgusta, v služajo slabega vremena pa 5. septembra otvoritveno prireditev na Svetju. Vsi prijetelj kršč. delavstva vladno vabljeni!

ne (najvažnejše snovi za življenje) v zelo učinkoviti sestavi in spada zato med najbolj zdravo hrano. Poleg slanikov imajo posebno dosti vitaminov polenovke, jegulje in lososi.

Usoda severnih jelenov v Rusiji. Na severu Rusije so ugotovili, da v teh predelih močno nazaduje število severnih jelenov, katere so začeli ljudje ubijati v velikih množinah. Zato je zdaj izdala moskovska vlada strogo odredbo, ki prepoveduje ubijanje košat do septembra 1932.

Na policiji. — Zakaj niste prinesli najdene ročne torbice takoj k nam? — Ker sem jo našel šele pozno zvečer. — Zakaj je niste oddali drugi dan? — Ker je bila že prazna.

Previden tat. — Sodnik: »Tak, toženec, to je res nezasišano. Najprej ste komu ukradli kožuh, deset minut nato ste pa že komu drugemu izmaknili iz žepa histriole. Toženec: »Da, gospod sodnik, nisem hotel, da bi vzbujal sum. Tak fin kožuh pa nobene pare v žepu.«

»Kakšne gibe?«

»Da! Da! Dobro. Bom vprašal drugače. Ameriški duhovnik Wapelhorst je spisal knjigo o obredih in ob koncu omenil nekatere napake. Ali bi mi vi mogli povedati, kaj ni dovoljeno storiti med sveto mašo?«

»Ali ne veste, oče Mihael?« mu je pomagal dober prijatelj. »Le nadaljujte: Elevans et extendens — dvignete in —«

»Hvala vam za vašo pomoč, mladi prijatelj!« ga je ustavil oče Mihael. »Vendar bi vas prosil, da molčite, ker upam, da bom opravil brez vas. — Kaj ste rekli?« je zakričal nad predsednikom.

»Katero napako lahko duhovnik zagreši z rokami med sveto mašo?«

»Katero napako? Dobro. On bi lahko vtaknil roke v žep ali jih sklenil na hrbtu in —«

»Dovolj, že dovolj! Še eno vprašanje: Če bi vi nosili malo, škofovsko kapico na glavi, ali veste, kaj jo morate odložiti pri sveti maši?«

»Kaj takega jaz sploh ne nosim. Navadna obleka mi popolnoma zadostuje in ne rabim nobenih novotarij, ki jih vlačijo nekateri iz Salamance* in Valladola.«

Predsednik je delal doktorski izpit v Salamanci, zato sem se zavzel zanj in ga hotel rešiti iz te zadrege.

»Presvetli,« sem prekinil predsednika, »nočem motiti tega zanimivega izpraševanja, toda moj čut za klasično popolnost in lepoto se čuti užaljenega radi neke besede v sporedu današnjega zborovanja. V latinščini je beseda primigenii nemožna —«

»Mirujte, oče Dan! Kaj se ne prestopa vsajate. Vsi medklici so tu nedovoljeni. Prav dobro, oče Mihael, je že dobro. Potegnite drugega. Oče Dan, če ne

* Salamanca — slavna španska univerza.

boste mirovali, bomo vrgli še vaše ime v klobuk. Številka osemnajsti! Kdo je to? Oče Irwin.«

Zalostno je pogledal oče Mihael okrog sebe. Res je čudno, da ta dobri in sveti duhovnik, ki — kakor trdijo njegovi župljani — mašuje kakor angel, da ne more nihče prebrati niti ene črke v molitveniku, ker so vsi tako zamaknjeni vanj, ne more v kratkih potezah razložiti rubrik, po katerih se vsak dan ravna. Ali ni te misli lepo ponazoril neki kitajski modrijan, ki je rekel: Kdor govori, ne ve, kdor ve, molči. Zato modrijan zapre svoja usta in svojih čutov ne uporablja.

Predno je oče Irwin dobil svoje vprašanje, je minil kratek, vesel odmor.

Nekdo je vprašal, ali je vsakdo, ne samo škof, dolžan nositi škofovsko kapico pri sveti maši. Kot običajno so bila tudi sedaj mnenja deljena; nekateri so trdili, da je to dovoljeno le škofom, ker upoštevajo rubricisti samo nje, kdaj naj odlože in zopet vzamejo kapico, dočim so drugi trdili, da jo more nositi vsakdo, a tretji so omejili to čast na redovnike, ki nosijo tonzuro. Predsednik je nasilno končal ta razgovor in še enkrat vprašal to, kar je razburilo očeta Mihaela.

Odgovor je bil pravilen: »Odložiti jo moram po molitvi nad darovi in jo položiti na glavo po končanem zauživanju.«

»Pravi,« je rekel predsednik.

»Mimogrede: vi izgovarjate besedo pileolus z dolgim o, pravilno je o kratek.«

»Ne, dolg,« se je branil predsednik. »Le pri Horacu pogledajte!«

»Tam ste vi strokovnjak, oče Dan!« je rekel škof. »Nihče v škofiji bi ne mogel pravičnejše razsoditi tega spora.«

PO DOMOVINI

PORAVNAVA

Pelko Ivan, posestnik na Visokem št. 52, preklicujem in obžalujem vse obdolžitve, ki sem jih zirekel o bivšem nar. poslancu Ivanu Brodarju; izjavljam, da so vse te obdolžitve popolnoma neresnične. Zahvaljujem se Ivanu Brodarju, ker je odstopil od nadaljnega kaz. preganjanja proti meni. Zavezujem se besedilo te poravnave objaviti na svoje stroške potom županstva na krajevno običajen način pred cerkvijo v Senčurju v nedeljo dne 14. t. m., kakor tudi v prihodnji številki »Domoljubac«.

Ivan Pelko, s. r.

Vodovod.

(Lom nad Trličem.)

Na praznik 15. avgusta pop. je bila blagoslovitev vodovoda, ki ga je zgradila vodovodna zadruga za vas Sp. Lom in za novo šolo. Glavna dela z napeljavo v hiše so bila dovršena lani, manjše stvari pa je bilo treba dostaviti še letos. Dela je vodil banski inž. g. Kotlovesek po načrtih hig. zavoda. Zidarska dela je izvršil zidarSKI mojster Varšek, instalaterska dela kleparski mojster Bochar iz Trliča. Kljub prispevku banke uprave in obilnemu prostovoljnemu delu je bilo treba še precejšnjih denarnih žrtv članov, ki so radi gospodarske krize nekatere prav težko obremenile. No, ina pa vas tudi napravo, ki je za vaščane in celo župnijo velike vrednosti, čeprav so jo morali graditi v prvi vrsti radi šole. Polg zdrave pitne vode so posebno pomembni hidranti za slučaj požara, ki obvladalo pol vasi. — Da je delo ugodno uspelo, pa gre poleg g. inženjerja in banskij upravi posebej zahvala delavnemu odboru vodovodne zadruge, ki je žrtvoval veliko časa in skrbi za to težko delo. Blagoslovil je vodovod domači župnik, ki je obenem tajnik zadruge. Ko je pojasnil v govoru pomen slavlja in blagoslovil stedenec in rezervar, se je med petjem razvila zehvalna procesija v župno cerkev.

Izredna slovesnost.

(Škofja Loka.)

Loka je letošnje leto še posebno blagodarjena od Boga. Na Veliki šmaren smo imeli že tretje novo sv. mašo v farni cerkvi sv. Jakoba. Novomažnik je g. Jože Peterneij iz Škofje Loke, ki ga je v 34 letu starosti zadela tako velika sreča. Zakaj tako pozno? Doma iz dobre, ali manj premožne družine, je moral Jože po maturi namesto na univerzo v službo. Ali med službovanjem mu je vedno jasneje veleval božji glas, naj stopi v vrsto svetnikov Gospodovih. In Jože je šel, šel celo v škofijo Dinkovo na Hrvaško, da bi tako mogel kot duhovnik še več dobrega storiti. In po velikih življenjskih izkušnjah, saj je bil tri leta na fronti in vnet borec v vrstah katoliškega gibanja, je stopil na Vel. šmaren prvič pred oltar in mu bo tako izpolnjena njegova najlepša želja in hrepenenje že ranih staršev.

Trije pomembni smrtni slučaj.

(Blagovica.)

8. julija je umrla Brodnik Marija iz Slatenka, vrla krščanska mati in žena. Trpljenje, ki jo je spremljalo skozi vse njeno življenje, je voljno prenašala, zlasti je vdano trpela v svoji hudi dolgotrajni bolezni. Zelodolčni rak ji je pretrgal nit življenja. Ker je bil to prvi smrtni slučaj iz tukajšnje ženske Marijine družbe, je bil njen pogreb zelo lep in je napravil globok vtis na vse farno, predvsem na žene. — 17. aprila smo pokopali 82 letno dekle Klopčič Marijo iz Podsmerečja, žensko svetniškega življenja. Če je le mogla, je prišla v delavniki v cerkev in vankdanje sv. obhajilo ji je bila edina tolažba. — 7. avgusta smo izročili materi zemlji Antonijo Pavlič, Reškovo Tončko, mučenico od mladosti. Ze v zgodnji mladosti se ji je posušila ena noga. Pomagala si je z leseno oporo. Če je le mogla, je vsaki dan priromala v cerkev. Zadnje dve leti je bila stalno navezana na posteljo in popolnoma odvisna od tuje pomoči. Svojo bolezen je vdano prenašala. Tem trem ženskam, ki so dosegle visoko starost, bile zveste bralke »Domoljuba« in tudi mučenice v svojem življenju. Želimo večno mladost pri Bogu, v župniji pa naj bi našle veliko posemal. — V kratkem bomo imeli sejum. Verjetno je, da ne bo prinesel zadovoljnosti ne kupo-

valcem in ne prodajalcem. — Letina pri nas, zlasti po hribih, še dosti dobro kaže. Denarja, ki je vladar sveta, kakor pravijo, nam pa zelo, zelo primanjkuje. Edino upanje na boljše čase, nas še drži pokonci.

Ne prenaslo.

(D. M. v Polju.)

Kakor čujemo, nameravajo v stari precej vlažni šoli pri D. M. v Polju napraviti že letos stanovanje za šolakega upravitelja. Vprašanje upraviteljskega stanovanja bi se bilo že lahko zelo povoljno in s primeroma majhnimi stroški rešilo pri zidanju nove šolske stavbe. V današnji teški gospodarski krizi pa gotovo ni primerno, da bi stotisoče vtikali v delo, ki ni neodložljivo, čeprav je za to kaj denarja odveč. Banska uprava je izdala svoj čas odlok, da se morajo v sedanjih težkih dobi odločiti vsa ne nujno potrebna javna dela. Ta odlok je veljaven tudi za našo občino. Međimno, da bo g. upravitelj, ki je, kakor mnogi drugi, toliko let pri boljših običajnih denarnih razmerah potrpežljivo skromnim stanovanjem, upošteval posebno sedaj teški položaj občine in se radevolje zadovolji s tem, kar ima. Poljakim davkoplačevalcem, ki imajo polno zaupanje v stalno vrednost dinarja, pa gotovo ne bo v škodo, ako bo imela naša občina v svoji blagajni poleg milijonske zadolžitve, tudi kako hranilno knjižico.

Jubileo našega g. župnika.

(Čatež pod Zaplalom.)

Lepo in veselo je bilo na Čatežu v nedeljo, 7. t. m., ko smo nekoliko proslavili 30 letnico, kar so med nami župnik g. H. Povše! V svoji izredni skromnosti nam niso dovolili, da bi pripravljali kake slovesnosti, vendar popolnoma nas

niso mogli zadržati. Ob 9 je pritkravanje dalo znamenje za pričetek podoknice pevskega zbora in bakljade gasilnega društva. Med tem je po fari gorelo več kresov, spuščali so rakete itd. Bil je lep večer iskrenega veselja, ki je ganil g. slavljenca in številne farane, ki so se zbrali k slovesnosti. V nedeljo popoldne so zastopniki faranov in različnih društev g. župniku čestitali, se jim zahvaljevali za vse delo v minulih 30 letih in jim zagotavljali hvaležnost. Marijine družbenice so jim pa še izročile v spomin in hvaležnost veliko lepo sliko. Upoštevali smo pa tudi željo g. župnika! V velikem številu smo ta dan prejeli sv. zakramente, udeležili se slovesne pete sv. maše, ki so jo darovali g. jubilant ob asistenci dveh sosednjih gospodov. G. župnik so nam in okolici storili toliko dobrega in koristnega, da vsega še preценiti ne moremo! L. 1903 so priredili prvi misijon na Čatežu, letos bo že četrti Ustanovili so Marijino družbo, Tretji red, Marijin vrtec; sedaj se trudijo za Apostolstvo mož in fantov. Farni veliki oltar, krasni zvonovi, ki jih je vzela vojna, so bili njihovo delo. Posebno ljubezen in skrb so posvetili zapiški božji poti. Postavili so novo veliko Marijino svetišče, kateremu so že po vojni dozdaj dva zvonika. Zal, da preskromni dohodki ovirajo, da še ni vse dovršeno. To je gotovo krona njihovega dela. — Velike važnosti je bila ustanovitev Ifranilnice in

posojilnice v začetku l. 1904. nabava motorja z mlatilnico, izdelovanje različne opeke. — Mnogo dobrega in koristnega naredi v svoji mehaniki delavci. Njihove tehnične zmožnosti moramo občudovati. — Za povzdigo izobrazbe med nami so nam l. 1929 postavili »Naš dom«, kjer imamo prostor za predavanja, igre, nastope, sestanke. Kupili so tudi lep skioptikon. »Naš dom« je poleg Zapiša za njihov najlepši spomenik, ki so si ga sami postavili in bo dolgo pričal o njihovem razumevanju ljudskih potreb in o njihovi ljubezni do faranov! G. župnik, še na mnoga leta!

Romarski shod in pevski koncert.

(Sv. Gora pri Litiji.)

Romarski shod bo letos na Veliki šmaren. Vabimo vse častivce M. B. da pridejo počastiti svetogorsko Kraljico in uživati lepoto božjega stvarstva. Za prejem sv. zakramentov bo preskrbljeno. Letos se obeta obiskovalcem Sv. Gore še poseben užitek. Pevski odsek prosvetnega društva Medija-Izlake priredi isti dan, po drugi masi pevski koncert v društveni dvorani. Na programu bodo lepe narodne pesmi in nekaj kupletov za nameček. Da bo koncert res vreden poslušanja, vemo iz prejšnjih nastopov imenovanega zbora. Za postrežbo gostov bo dobro preskrbljeno v naši gostilni pri Mežnarju.

Novice

(St. Vid pri Stični.)

Osemdesetletnico svojega rojstva je obhajal krojač Puš Anton iz St. Vida. S svojimi otroci je poromal na Zaplez zahvalit se Materi božji za ljubo zdravje. Pred enim mesecem mu je umrla žena Marija, s katero je živel 52 let v srečnem zakonu. — V Praprečah je umrla Anžlovar Franciška, ki je bila pridna gospodinja, dobra mati in polna usmiljenja za reveže. — Suša grozno pritiska. Vročine je čez dan 22°C v senci. Vode bo kmalu zmanjkalo. Olave bo zopet malo. — V nedeljo 21. avgusta bo v Stični shod otrok Marijinega vrta iz vse šmariške dekanije. Ob pol 10 bo pridiga, sv. maša in skupno sv. obhajilo otrok. Otroci bodo darovali sv. obhajilo za sv. očeta in potrebe sv. cerkve.

† Franc Lovšin.

(Ribnica.)

V Sušjuh je umrl 13. avgusta Franc Lovšin, star 63 let. Kdo ni poznal v obče priljubljenega »Francan«? Bil je daleč naokoli poznan trgovec s prašiči. Celo na Dunaj in v Trst je izvažal živila. Celi okolici je dobavljal plemenske prašiče. Zadnje čase se je oprijel tudi lesne trgovine, ki se pa ni obnesla. Kot gostilničar se je s svojo šegavo naravo znal prikupiti gostom. Bil je stalno naročen na »Domoljubac«. Pogreb, ki je bil na Vnebovzelje k Sv. Križu, je pokazal, kako je bil pokojni »Franc« priljubljen pri ljudeh. Svetila mu večna luč. Domačini pa naše sožalje.

Pod šotori v Gorjancih

(Metlika)

Tam gori pod Sv. Jero ali bolj točno pod Trdinovim vrhom so se zapeli trije šotori in pripravili streho petindvajsetorici fantov iz metliških vasi. Pravijo, da so planine le za študente in gosposodo, pa smo šli poizkusiti, če bi morda vendarle dalo to tudi kmečkemu človeku. Zmajali so mnogi z glavami, deš: »baš v Gorjancih jih bo pamet arečala«. Ko smo korčili gori otovorjeni z vsem potrebnim za tri dni, nas je pomilovala stara ženica: »Raje bi umrla, kot da bi šla gor!«.

Mi smo pa korčili, da je bilo kaj. »Kaj nam pa morejo in še marsikaj smo zapeli in kar kmalu smo bili na mestu.

Eno skrb smo imeli: kako bomo kuhali. Vsega smo imeli: lonce, ognja in drv, mesa, krompirja in fižola, pa še raznih bolj ali manj potrebnih dišav. Celo zobobrebcev in kar si le kdo za gospodinjstvo koristnega misliti more, le kuharja ni nihče na hrbtu prinesel. Pa saj je prišel sam, le da nismo vedeli, kdo da bo odgovorni posel prevzel. Pa smo se kmalu zednili in smo si Tonča Starčevega za kuharja izvolili in še pomočnika smo mu dali. Oba sta se izkazala prav dobro. Izvoljena vrhovna komanda je pa prevzela vse skrb in tako smo vam bili z vsem oskrbljeni in za tri dni dovolj založeni. Videli smo marsikaj in tudi to in on uganili. Tudi velik kres smo zakurili, da so ga videli dolinci z vseh strani. Ko smo odhajali, smo bili pa vsi te misli: en dan bi nam bilo še treba. Toda morali smo domov. Šli smo s sklepom, da ob letu gremo še. Ko smo povedali doma, kako je bilo, je pa ta in oni menil: škoda, da si nisem vzel časa.

Ogenj uničuje (Bela Krajina.)

Točko požarov pri nas ne pomalimo nobeno leto kot letos. Vsak teden se gotovo zasveti, včasih pa kar par večerov zaporedoma, kot da so kresovi. Ni še dolgo, ko je gorel neki pod na Kriškoškem vrhu. Par dni pozneje je gorelo onstran Kulpje. Potem je v Slančiči vsi pogoreli viniki hram Slančevim. Pred tednom je gorelo na Gabrovcu, kjer je malo manjkalo, pa bi šla vsa vas. Pogorel je en pod. V petek zvečer je gorelo z mogočnim plamenom visoko gori nad Radovico. V soboto zvečer za je gorelo v Bertičah in je ogenj uničil Logarjevo steno župo. In pri vsem tem kar ni mogoče prav ugotoviti, kako je ogenj nastal, tako da obstoja precej opravičen sum, da mora biti neka zločina roka na delu. Ljudje so že kar zbegani in v skrbeh, ko marsikdo nima s čim plačati zavarovalnino.

Jetiki boji!

(Gorenji Logatec.)

Krajevna protituberkulozna liga je zopet začela z rednim zdravljenjem svojega članstva, ki ga vrši zdravnik g. dr. S. Perpar v Dolenjem Logatcu. Na odborovi seji so bili izvoljeni sledeči odseki: finančni, zdravstveni, veselilni in propagandni. Splošno je znano, da jetika ne išče svojih arjev samo v revnejših slojih, temveč seže premmogokrat v vrsto bogatijev, kjer tudi pobira mladence in mladenke v čvetoči dobi njihovega življenja. Potrebno je torej, da pričnemo s temeljito borbo proti tej morilski človeštva. Geslo v borbi proti njej naj nam bo: »Vsak ud družine, naj bo član osrednje ali pa krajevnice protituberkulozne lige.« Nove članice krajevnice protituberkulozne lige v Gor. Logatcu sprejema dnevno njen tajnik tov. Kersnik. Članarina znaša letno 12 Din. Vsak član lige pa se da lahko vsako leto pri zdravniku g. dr. S. Perparju dvakrat brezplačno zdravniško pregledati.

Požar.

(Hotedršica.)

Dne 10. avgusta je v Novem Svetu pri posestniku Menartu prišel goreti blev, katerega podstrešje je bilo polno sena. Kljub oddaljenosti in slabi gozdni poti se je posrečilo gasilec, da so ogenj omejili in rešili še nekaj sena. Nova motorna brigadna je ta dan prejela ognjenkrat. Isti voznik, g. Fr. Petkovšek je bil peljal pred dobrim letom k blagoslovu in sedaj v prvi ogenj. Skode je utrpel zgoraj omenjeni pogorelec veliko, ker je bil blev nov. — Še to-le: Na vaškem potoku je zavornica, ki pa je potrebna popravila. Zeleli bi, da se občina zagne in to uredi, da bo ob požarvih dovolj vode.

To in ono.

(St. Andraž pri Velenju.)

Dasi smo tiho, vendar živorno delujemo na polju ljudske prosvete. Posebno marljivo je Prosvetno društvo. V letošnji spomladanski sezoni je privedlo več gledaliških predstav, ki so bile vse izredno dobro obiskane. — Ker je letos sadno drevje izredno dobro obrodilo ter je upati na ugodno kupčijo, priredi tukajšnja sadjarska podružnica v nedeljo, 21. avgusta po rani maši v Društvenem domu sadjarsko predavanje. Prideta dva predavatelja od Sadjarskega društva iz Ljubljane ter eden od Sadjarske zadruge iz Maribora. Vsakega zavednega sadjarja dolžnost je, da se tega predavanja udeleži. — Popoldne ob 3 istega dne pa priredi Prosvetno društvo v Društvenem domu velik pevski koncert s pestrnim programom. Na to privedli najljubše vabimo vse naše prijatelje od blizu in daleč! Koncert se ponovi naslednjo nedeljo, 28. avgusta ob isti uri in v istih prostorih.

Razno.

(Nova Stika pri Gornjem gradu.)

Križa, ta naša najhujša nadloga brez usmiljenja razaja pri vseh stanovih. Kmet se nahaja v neprijetnem položaju, ne more prodati ne lesa, ne živine in je vrhu tega še zadolžen. Delavec nima dela ne zaslužka in mora z žalostjo gledati otroke, ki jim ne more dati kruha. Slabo gre tudi obrtniku in trgovcu. — Najbolj dolgo so se krizi ustavljali gostilne in pa moda. No pa je navsezadnje tudi tu kriza zmaga! Gostilne se praznijo in naš ženski svet se je, dasi nerad, moral sprijazniti s skromnejšo obleko, kot je bil doslej vajen. — Kakor kaže, bomo imeli letos še boljše letino kakor lani. Krme smo dobili veliko in spravili pod streho lepo in suho. Pšenica, ri in ječmen ima klensarna in bo dobro usulo. Krompir, fiol in sadje tudi dobro kaže, veliko bolje kot lani. Bogu se imamo

zahvaliti, da nas je obvaroval toče in nevihte. — Tekom tega leta je naša prosvetno društvo privedlo dve lepi igri: »Maše in »Naša kri, ki sta v splošnem zadovoljili občinstvo. — Da imamo v Novi Stiki ustanovljeno prosvetno društvo in sezidan nam primeren dom, smo dolžni vsi hvaliti in spoštovanje tukajšnjemu kolemskemu upravitelju g. Antonu Senici, ki že čisto leto slušbuje med nami in neumorno dela za nas. G. Senica se ne sramuje preprostega ljudstva in kmečkih fantov, zavedajoč se, da je tudi on kmečki sin, ki še vedno živi v svojih filah kmečko kri. — Še eno društvo imamo pri nas: društvo »Bogaboječih« čestinarjev. Svoje sestanke imajo v nedeljo med službo božjo pred cerkvenimi vrati. K temu društvu so zabele pristopali tudi ženske...

Pismo iz Argentine.

(Buenos Aires.)

Dne 30. junija je naju zapustil najin prijatelj Franc Jevševar in odšel nazaj v svojo staro domovino. Pri slovesu sva mu obljubila, da bova vrnitih v našem »Domoljubcu« popisala, kako se namina godi, da bo prijateljska zveza, ki nas je tukaj družila, še v bodoče živa ostala. Gotovo bo tudi marsikoga drugega zanimalo, kako se nam tukaj godi. Za danes vam sporočava tole: Gospodar naju je poslal pobirat koruzo. Šla sva daleč ven na polje. Za stanovanje nam je odkazal staro kolibo, ki je bila bolj podobna gadovi luknji kakor sloveskemu bivalju. Kmalu je začelo deževati tako, kakor samo v Argentini zna. Voda je začela siliti tudi v najino spalnico. Vedno več je je bilo. Noč in dan sva jo metala s kuhinjsko posodo ven, a brez uspeha. Vse nočtoli je bilo pod vodo. V stanovanju je je bilo že pol metra. Rešiti se nista mogla nikamor. Še sva mislila, da bova morala dati slovo ne samo Evropi, ampak tudi obljubljeni deželi — Argentini. K sreči se je naju sponnil gospodar, ki je pridobil po naju s šestini konji in težkim vozom ter naju odpeljal na suho. Ko je dež ponehal in so vode upadle, sva se zopet vrnila na delo. — Pozdravlja vse čitatelje »Domoljubca«, posebno pa rojake iz Mokronoga in Cateža. — Anton Saje in Anton Soljar.

Listnica uredništva.

Dobrih. Tisto od sode je Tone res dobro prigrutal. Bolj natančno o tem pisati pa ne kaže. Saj že tako pol dežuje govori o tem! — Podtara: Pretepi so eno izmed najžalostnejših poglavljev novejših slovenske zgodovine, zato nas je srām pisati o tem. Najboljši odgovor bo, da izpolnijo namero in ustanovijo prosvetno društvo.

Zahtevajte takoj knjigo o moji
novi umetnosti prehranjevanja,

ki je že 30 marsekoga rešila. Ona more poleg vsakega našega življenja pomagati, da se bolezen hitro premaga. Nemojte neopazno in kašelj prenehati, tega telesa se zviha ter po popolni škodni škodni bolezen preneha.

Resni mošje

zdravniške vede potrjujejo prednost te moje metode in jo za to priporočajo. Čim prej začnete z mojim načinom prehranjevanja, tem bolje.

Popolnoma zastoj in poštine pristo dobiti mojo knjigo, in katere boste črpali mnogo koristnega. Ker moj založnik razpošilja samo

10.000 komadov brezplačno.

Pišite takoj.

založba doplačila na spodnji naslov:

Zbiralstvo za pošto:

GEORG FULNER, Berlin-Neukölln,
Ringbahnstrasse 24., Abt. 488.

Mali oglašnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridejke ali ličeje poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Mizarskega vajenca

poštenih kmečkih staršev sprejme Franc Zavodnik, St. Vid nad Ljubljano 67.

Prodajam milo,

nekaj posestva v lepem kraju. — Kršman F., Lakno p. Mokronog.

Suhe gobe

kupuje vedno in plačuje po najvišji dnevni ceni trg. firma J. Kuslen, Kranj.

Prodajam hrane

dobre mlekarice in teče montafonske pišame. Kolovec, pošta Radonjice.

Mizarskega vajenca

spr. ime Ivan Kuhar, Vižnjanje št. 69, pošta St. Vid nad Ljubljano.

Kovaškega učenca

poštenih staršev takoj sprejme Kuhar Franc, kovač pošta Dol pri Ljubljani.

Dva stroja

napredaj valjni in ploskoprešni stroj v dobrem stanju. — Stepanja vas št. 23.

Fanta

revnih staršev ali pa brez od 10 do 13 let sprejme za svojega starejši zakonski par. — Ponudbe na upravo Domoljuba pod »Dobro otroke« 11632.

Vse čebelarstvo

potrebščine: točnice, konve za med itd. obratnike za sadje, lične piške kletke in vso železnino audi — Fr. Stupica, Ljubljana, Gospodarska c. 1.

Kisa

ali stavbeno par. celo v Kamol. skem okraju kupim. — Ponudbe z navedbo najnižje cene kje poslati na upravo Domoljuba pod značko »Kamniški okraj hiša-parcelac št. 11.013.

Posojila daje brez

obratne za odkup obročne dolga in nakup nepremičnin: »Zadruga«, Ljubljana, poštni predal 307. — Isteemo poverjenika.

Pot do lastnega doma

in blagostanja vsakemu odprla. Pojasnila daje Stavbna hranilnica in posojilnica, Ljubljana, Miklošičeva 15.

Fanta

poštenega in pridnega, ki bi imel veselje izveštati se za vsa opravila pri konjih, išče dr. Kozma Abačič, Trzin.

Šivalni stroj

»Dürkop« boljši zakloni, samo 3 mesece rabljen ceno napredaj. — Franc Zupančič, Martin hrib št. 19, Dol. Logatec.

Za smeh

Civilizacija. — Naša civilizacija bi trajala 40 tisoč let. — Kdaj se pa prav za prav prične, go. spod profesor.

Pojasnijo. — Ali govorite v spanju? — Ne, gospod doktor, pač pa govorim čisto, ko drugi ape. — Kako to? — Zelo enostavno, sem namreč predavatelj.

Nasedel je. — Siromaken pisar je rešil neko gospodfčno iz vođe. — Oče: Plemeniti gospod, hvala vam! Vi ste junaki! Kaj pa vam je ljubše: 60.000 dinarjev ali edini dediš mojega imetja, moja hči? — Rešitelj: Vaša hči! — Oče: Dobro ste pogodili! Bog vaju blagoslovi! Denarja bi tako ne mogel dati, ker ga nimam!

Pogovor med stakinja in gospodinja. — Imate otroke? — Ne. — Imate psa, kanarčka ali mačko? — Tudi ne. — Klavir, gramofon, radio? — Tudi ne. Pač pa imam nalivno pero, ki nekoliko škriplje, kadar pišem. Vas ne bo motilo, gospodinja?

Ni mu odzdravil. — Tak napuh in ošabnost. Sinoci sem srečal našega amajna Lisjaka. Niti odzdraviti mi ni hotel na moj pozdrav. — To pa ni bil Lisjak, ker on je še dva tedna v Ameriki. — Veeeno, odzdravil bi pa vendarle lahko.

Za vsako priliko drugi čevlji

Rata

Za tople dneve

29.-

Vel 19-26

Vrsta 4431-05

Za otroke: zračni, lahki, platneni polčevlji z gumijastim podplatom okusne oblike.

Za sprehod

49.-

Vrsta 3661-00

Otroški visoki čevlji iz rujavega ali črnega boksa s trpežnim usnjatim podplatom. Isti v raznih komb. acijah za isto ceno.

Za delo

59.-

Vrsta 3162-01

Za živahne dečke smo izdelali visoke čevlje s trpežnim gumijastim podplatom. Neobhodno potrebni za vsakdanje nošenje.

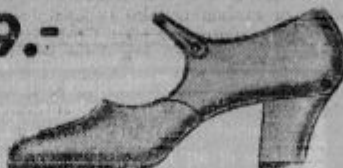
69.-

Vrsta 2145-09

Lahki in udobni ženski čevlji iz sivga platna s sponko in prožnim gumijastim podplatom. Za malo denarja veliko zadovoljstva.

59.-

Vrsta 1345-03

Enostavni pa okusni čevlji iz satena s polvisoko peto. Lahki so in udobni. Potrebni za urad in sprehod.

79.-

Vrsta 2045-01

Za gospodinje: Za vsakodnevno porabo praktičen, močan in udoben čevlji iz boksa, ki je potreben tudi gospodinji.

69.-

Vrsta 3337-12

Nenavadno lahki in udobni polčevlji iz sivga platna z gumijastim podplatom. Ženski iste oblike in materijala Din 49.-.

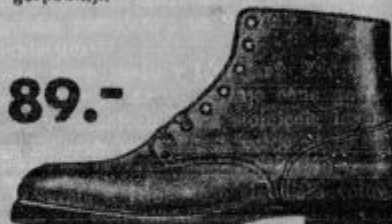
79.-

Vrsta 2927-15

Okusni moški polčevlji iz govejega boksa z močnim usnjatim podplatom. Ružavi Din 89.-, črni Din 79.-.

89.-

Vrsta 0167-08

Čizme iz močnega mastnega usnja z gumijastim podplatom in peto. Za dober material jamčimo. Za delo na polju in vsak štrapec.

za **167.-** dinarjev

za **187.-** dinarjev

za **227.-** dinarjev

omogućujemo Vam obuti tročlansko družino.

DELO

v teh težkih dneh se more še najlažje dobiti s ustanovitvijo domače pleternice. Mi damo vsakomur tekoče delo, ker smo odjemalci za pleternice, dobavljamo prejo in izplačamo zaslužek za pletenje, kar dokazuje mnogo zahvalnic. Pišite še danes po gratis prospekte trdki

DOMAČA PIETARSKA INDUSTRIJA, odd. 4, Josip Kalit, Maribor, Trubarjeva 2.

V vsako hišo »Domoljuba«!

L. Mikuž

Ljubljana, Mestni trg 15

Na malo **Dežniki** Na veliko

Ustanovljeno 1839 Telefon 2202

k Mar'ln Andersen Nexø »Prokletstvo«, roman, prevedel Mirko Javornik kot drugo knjigo »Krekove knjižnice« za 1. 1932. Izdala Delavska založba. Cena knjige 40 Din vez., ozir. 26 Din broš., za člane Krekove knjižnice 26 Din, ozir. 16 Din. Martina Anderseja Nexøja poznamo že po njegovih »Proletarskih novelah«, ki jih je 1. 1930 izdala Delavska založba. Njegov novi roman »Prokletstvo« (v originalu: družina Frankova) nas uvaja v tragiko delavske družine danskega provincialnega mesteca. Glavne osebe romana, krojača Franka, — alkoholičar, izgorano njegovo ženo in sina potepuha, ter malomestno življenje poda plastično in nazorno. V izraznih sredstvih je jačji in bogatejši, kot v svojih novelah. Slog te knjige se odlikuje po poudarjenem nasmeju in mehki ironiji in ob figuri potepuha Thorvalda se utegne vsiliti primera s tipi, kot jih je podajal Ch. Dickens. Javornikov prevod se bere tekoče in je bogat na lepih domačih izrazih. Oprema knjige je dostojna njegovega velikega avtorja.

Urednik: Jože Rošček.
Izdajatelj: Dr. Franc Kulovec.
Za Jugoslovansko tiskarno: Karel Oč.

PREKLIC! Preključujem in obžalujem, da sem trdil, da mi Letani ceste v Peralci sedaj plačujemo z dokladi; da mi je to pravil neki posestnik z Brezji in da so mi to potrdili pri nekem oblastu v Radovljici; da mi je uradnik tega obklastva rekli: »Vi v občini red napravite, ceste ste delali, pravdo ste izgubili, sedaj pa sem hodite, kakor da smo mi krivi.« Kokalj Ignacij, posestnikov sin v Letah št. 7.

Najboljši šivalni stroji in kolesa

so edino **ADLER-GRIEZNER** za dom, industrijo in obrt v vseh opremlj.

Isolam kvadratni ploščni stroj **DUBIED**

Prak v varstvu brezplačno, — Niške cene.

JOSIP PETELINC
LJUBLJANA

Telefon 2913

blizu Prešernovega spomenika za vodo. Večletna garancija. Tudi na obroke.